

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

RAZRED 84

IZDAN 1. APRILA 1924.

PATENTNI SPIS šte. 1796.

Jakob Huber, Zürich.

Hidrauličen jez na dve zaklopnici.

Prijava z dne 28. marea 1921.

Velja od 1. maja 1923.

Prvenstvena pravica z dne 22. nprila 1914. (Švica)

Izum se nanaša na jez na dve zaklopnici, čigar zaježno telo je tvorjeno iz dveh, kakor pri strehi ena prema drugi vravnanih, vsled pritiska zajezne vode gibljivih zaklopnih plošč.

On abstoja v tem, daje sklizalna steza zakrivljena na dotirnem mestu obeh zaklopniezato, da se usmeri ta na tem mestu prenešeni tlak tako, da da v različnih legah zaklopnice za zaželjeni pomik potrebni vrtilni moment zadavno osi zaklopnice. S tem se lahko doseže da postane lahko kot, katerega oklepata obe zaklopnici manjši, s čimer postane širina baze jez u in širina zaklopnih plošč manjši kot pri dosedaj znanih sistemih, ne da bi bili osim vrtilnih osi zaklopnice navzoči nadaljni zgibi, katere ogroža prod in tvorba ledu in, ki tvorijo za gibljivost sistema škodljivo trenje. Kot sklizalni tir služi lahko zaklopnica gornje vode kater tudi dolnje vode.

Rizba predočuje izvedene primere predmeta izuma. Fig. 1 kaže prerez skozi hidraulični strešni jez, pri katerem služi zaklopnica dolnje vode kot sklizalni tir; Fig. 1' prerez skozi takšnega s sklizalnim tirom na zaklopnici igornje vode; Fig. 2 tloris k Fig. 1, in Fig. 3 zvedeno obliko z utirno udejstljivo prekotovo krono.

Obe zaklopnici 1 in 2, kateri sti vrtiljivi okoli vodoravnih osi 3 in 4, tvrdita, kakor pri že znanih jizih na dve zaklopnici, skupno zaprt prostor 5. Se sviže to s pomočjo zasuna 6 in odprtino d z gornjo vodo a, tedaj se uravnati vsled tlaka vode v prostoro 5 obe zaklopnici v zaježno telo strešne oblike (izvležen, položaj); se zatvori prostor prema gor-

nji vodi in se odpren prema dolnji vodi c, potom zasuna 7, tako stoji voda v strešnem prostoru sama še pod tlekom dolnje vode in zaježno telo se vleče (punktirani položaj).

Po fig. 1 prime zaklopnica gornje vode 1 z nastavkom 8 preko hrpta zaklopnice dolnje vode 2 in se giblje po od tega tvorjenem sklizalnem tiru. S tem se izogiba jo upadni koti med obema zaklopnicama in jez je uporaben brez posebnih pokrovnih zaklopnice, katere so potrebne pri dosedaj znanih sistemih, tudi v prod s seboj vodečini rekami.

Sklizalni tir 9 je tako ukrivljen, da zadobi na dotirnem mestu obeh zaklopnice prenešeni pritisak P takšne oddaljenosti ob obeh vrtilnih osi 3 in 4, daje pri normalni gladini gornje vode sistem zaklopnice v ravnotežju, ako se obdrži voda v strešnem prostoru 5 pod vedno konstantnim tlakom. V to svrho je strešni prostor potom odprtega rova d v zvezi z prekotokom 10, kateri drži vodostaj na za ravnotežje sistema potrebni vižini. S tem se normalna gladina gornje vode samodelno vzdrži konstanto.

Prekotokova krona se lahko napravi gibljiva, tako da se lahko regulirajo različne gladine gornje vode. Pri močnih naraščanjih dolnje vode, se ne more držati zaježno telo potom enako ostajajočega vodnega tlaka v strešnem prostoru 5 v ravnotežju ampak vsakemu položaju zaklopnice odgovarja poseben tlak v strešnem prostoru. Prekotokova krona 10 se mora spremeniti prisilnim potom gibanja zajeznega telesa.

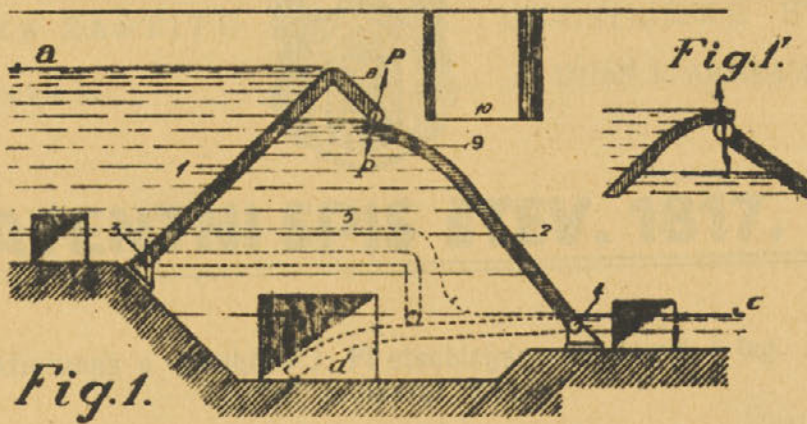

Fig. 1.

Fig. 2.

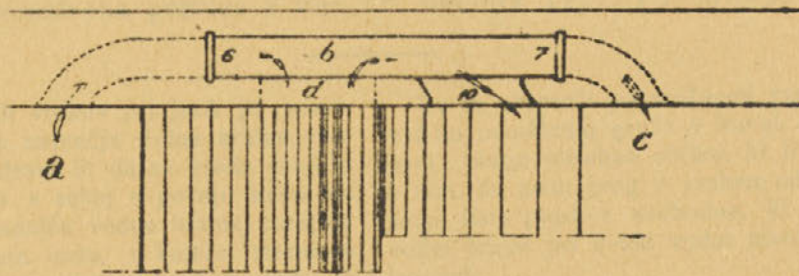

Fig. 3.

